

HÄNDER

I LJUNGSKILE FÖRSAMLING

www.svenskakyrkan.se/ljungkile

VÅR 2021

Svenska kyrkan
LJUNGSKILE FÖRSAMLING

Du räckte ut din hand

En utsträckt hand kan vara den avgörande skillnaden mellan liv och död, mellan förtvivlan och hopp, mellan mörker och ljus. I en av våra påskpsalmer beskriver psalmförfattaren Jan-Arvid Hellström detta på ett fint sätt och anknyter till Johannesevangeliets berättelse om Jesu lärjunge, Tomas Tvivlaren. "Du räckte ut din hand, jag såg och trodde att liv och kärlek levde i vår nöd" är psalmens första strof.

Den påminner oss om hur det är just i Jesu utsträckta händer som det ofattbara med hans gärningar ligger. Jesu tillvändhet till den som är van vid bortvändhet var något alldeles speciellt. När andra drog undan sina händer och lät händerna visa bort för att skydda det egna, då räckte Jesus fram sin hand och tog med sig den som varit utanför in i gemenskapen, så att livet och ljuset kunde ta form på nytt. Men, "ljus och frihet blev till natt och död", fortsätter psalmen. Jesu händer spikas fast på korset, långfredagens mörker blir kompakt. När vi ser Jesus där på korset, utstött, borta från närhet, gemenskap, beröring och när vi nu ser alla som utsätts för krigets fasor, som tvingas bort från varandra, som tvingas fly, då kan mörkret sluta sig tungt och utan hopp. Då är det lätt att vi gör som lärjungarna gjorde och stänger oss inne i vår egen bedrövelse och ensamhet. Men, psalmen fortsätter, påsken slutar inte med långfredagen: "Då räcker du emot mig dina händer. Min Herre och min Gud är här igen. Och jag får röra dig med mina händer... I tvivlets mörker möter jag en vän." Sorgen och

.....
Solrosen är Ukrainas nationalblomma.

Livets Gud, se vår oro. Vi ber för människorna i Ukraina. För alla som har makt att stoppa krig och förstörelse. För det Europa som är vårt hem. Du som alltid varit tillflykt i oro, nöd och krig, förbarma dig över din värld – också denna dag. Amen /Ärkebiskop Antje Jackelén

mörkret kan vi inte komma ifrån. Men, vi kan vänta och vara i sorgen och mörkret. Medan vi är där i vår väntan kan livet åter komma till oss. Påskens budskap är att även om vårt liv kan vara tillstängt och mörkret djupt, så är inte framtiden stängd. Framtiden kommer oss till mötes och ger oss möjligheten att räcka ut våra händer till dem som behöver oss.

"Och jag blir fri att möta, allt som kommer, och jag kan räcka ut min egen hand, mot dig som finns i dina minsta vänner, i deras nöd – och kanske jag ibland får ge åt andra värmen av din hand."

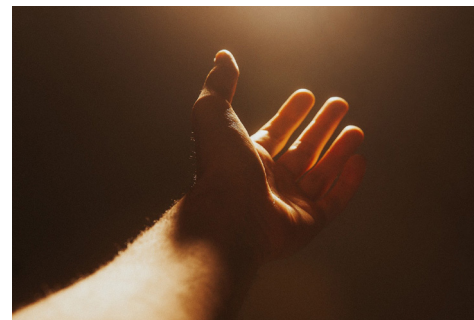
Läs gärna Psalm 47 och Joh. 20:19-31

I detta nummer av Händer får du några berättelser om hur utsträckta händer gjort skillnad. Du får också ta del av påskens mysterium och möjligheter att dela gemenskap i gudstjänst och fest.

En fin fastetid och en
GLAD PÅSK
önskar jag er alla!

Karin Coxner
Kyrkoherde

*(Texten är inspirerad av
"Våga vara människa"
av Margareta Brandby-Cöster)*

HÄNDER I LJUNGSKILE FÖRSAMLING

Tidskrift för Ljungkile församling.
HÄNDER skickas till alla boende i Ljungkile församling.

Utgiven av Ljungkile församling
Vällebergsvägen 24, 459 30 Ljungkile
Tel 0522-999 70
ljungkile.forsamling@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/ljungkile

Redaktion: Karin Coxner, Ingrid Dillner,
AnnaLena Lundström, Lars Abrahamsson,
Lars-Magnus Olovson

Ansvarig utgivare: Karin Coxner

Tryck: Risbergs Information & Media AB, Uddevalla 2022

Omslagsbild: Solrosor från Tillsammansträdgården,
Forshälla. Foto: Ingrid Dillner

KONTAKTUPPGIFTER

Karin Coxner, kyrkoherde, 0522-999 82

Magnus Nordström, komminister, 0522-339 53

Yngwe Svensson, komminister, 0522-999 84

Inger Nilsson, diakoniassistent, 0522-999 86

Göran Martinsson, fastigheter, 0522-999 73

Tommy Svantesson, förman kyrkogård, 0522-999 85

Ingrid Dillner, kommunikatör, 0522-999 87

Församlingsexpedition, 0522-999 70

Så slipper du vara ensam...

Kal och Ada hade varit ute och firat och blivit en aning runda under fötterna. På vägen hem bar det sig inte bättre än att Ada föll och blev liggandes i dikeskanten. Ada tittade upp på Kal och bad: "Kal du får hjälpa mig upp". Kal tittade ner på Ada en lång stund och till slut säger han: "Nä Ada det orkar jag inte, men du, jag kan lägga mig bredvid så slipper du vara ensam".

Den här lilla historien är nog den vackraste beskrivning av diakoni jag vet, så slipper du vara ensam.

Under två års tid av pandemi och hålla avstånd har människor med uppfinningsrikedom och fantasi sökt lindra ensamhet och nöd, allt från matkassar till utomhuskonserter har levererats.

I skrivandets stund far raketerna omkring i Ukraina och brandröken blandar sig med orosmoln. Vi hoppades att vi såg slutet på pandemin och livet skulle återgå till det vanliga igen. Men livet är väldigt sällan vanligt. Vi är alla oerhört berörda av all direkt information om krigets fasor som når oss.

Men mitt i detta kaos har medmänsklighet vuxit fram, ett svar på människors flykt från kriget. Ett tag ville vi bygga murar och dra taggtråd mellan länder och folk. Men nu öppnas gränser för alla dem i nöd. Det finns gott i människan, det finns kraft till det goda.

Ibland vill man dela upp människor i onda och goda. Men så enkelt är det ju inte. Jag måste erkänna att jag som är både pacifist och varit engagerad i Amnesty i omgångar hittat väldigt märkliga och obekväma tankar hos mig själv... jag behöver Guds hjälp att strida mot det onda med hjärtat i behåll.

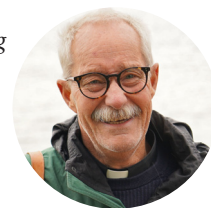
Påsk - det är Guds kärleksväg i en värld som behöver helas och försonas. Gud lämnar oss inte, lämnar inte mänskligheten åt sitt öde. Men den som skapat oss tar inte bort allt ont och besvärligt ifrån oss, som vi ibland hoppas. Gud låter oss inte slippa, men vandrar med oss så vi inte behöver vara ensamma.

Den kärlekens väg är också vår väg, vi följer efter och fortsätter Guds verk på jorden. Det är aldrig förgäves att se medmänniskan i min väg, stanna upp, höra och göra, lägga oss en stund bredvid så hon inte behöver vara ensam. Vi kämpar inte ensamma, Gud gick in i vår kamp på jorden, tog plats i vår egen gestalt.

Påsk är kärlekens väg – vägen genom vanliga dagar eller tuffa dagar, genom död till liv. Påsk är en människas till synes hopplösa kamp mot krigsmakt och ockupation, intriger och maktspel. Genom Jesus reste Gud korset på den mest hopplösa av jordens platser, bödelns kulle där inget hopp finns. Genom Jesus förvandlade Gud bödelns redskap, korset, till ett smycke för tro, hopp och kärlek och störst av dem är kärleken. Livet är vårt hopp och kärleken är vårt vapen i en galen värld.

Glad Påsk på er alla goda medvandrare, skapta för gott. Livet är vårt hopp och Gud är bredvid oss.

Yngwe Svensson, präst i Ljungskile församling

LITET MUSIKTIPS FÖR PÅSK

En sång skriven av en norsk sjukhuspräst utifrån alla samtal med människor i nöd och bekymmer. Den är formad som ett samtal mellan Jesus och människa.

Ett litet citat: *Jag ser att du är trött, men jag kan inte leva livet för dig. Du måste leva det själv, men jag vill leva med dig. Jag vill leva med dig* (Björn Eidsvåg: *Eg ser*)

BIMUSIKALEN "FLYGA OCH FALLA"

En musical om binas viktiga arbete som pollinatörer på den jord som Gud har skapat.

Kan miljö- och klimatarbete vara roligt och lärorikt på en och samma gång?

Det tror i alla fall vi i Ljungskile församling. Det tror också Svenska Kyrkans "Färdplan för Klimatet" som bidragit med 110 000 kr för att vi ska kunna förverkliga och sprida vår musical i och utanför Ljungskile.

Utan pandemin hade den knappast blivit av. Det blev tid att göra något annorlunda.

Jag lyckades intressera vår kyrkoherde Karin Coxner och vår musiker Samuel Johansson för att dra igång projektet. Så fort jag fick ett ja från dem visste jag precis vem jag ville skulle göra text och musik till sångerna: **Dina Grundberg**, jazzmusiker, bördig från Ljungskile. Till min stora glädje tackade Dina ja,

och hennes bidrag till musicalen är riktiga karameller. Ska man göra en musical måste man ha någon som kan göra danskoreografi. Det var självklart att fråga **Lars Abrahamsson**, före detta dansare och Ljungskilebo, om han ville göra danskoreografi baserad på binas egna danser, och det ville han gärna.

Konstnärlig ledare är skådespelare och musiker **Anna Ahnstedt-Mitle**, som också bor i Ljungskile.

Själv har jag skrivit storyn och är med i olika delar av kringarbetet. Medverkande i musicalen är främst barn – givetvis från Ljungskile och några vuxna, också från Ljungskile.

Musicalen kommer också att filmas, och filmen kommer att kunna köpas via Ljungskile församling.

Ni är varmt välkomna till denna blandning mellan saga och sanning, som kommer att spelas i Forshälla kyrka **14-15 maj**. För mer exakt info kring tider, se vår hemsida.

Vi hoppas att ni får både nöje och inspiration.

I programbladet kommer vi att berätta mer om varför vi gör en musical om bin!

Inger Nilsson, diakoniansvarig

Anna ger skådespelartips...

BRA VÄXTER SOM GER MYCKET POLLEN OCH NEKTAR

Sälg, maskrosor, hallon (vildhallon), björnbär och vitklöver ger mycket pollen och nektar. Vitklöver är en av årets viktigaste biväxter. Om minst 50 % av honungens pollenhalt kommer från vitklöver får honungen kallas klöverhonung.

Fakta hämtat från alltombiodling.se

Vi fick göra
karaktärer av olika
föremål. Jag tog ett
plastägg

Dansa var extra kul.
Man rörde mycket
på sig och skrattade

Man börjar känna
varandra i pauserna.
När man dricker saft
och äter kex

Vi har lärt oss låtar
varje gång vi träffats.
Jag tror det kommer
bli väldigt annorlunda
på föreställningen

**RUT OCH KERSTIN
TÄNKER PÅ
BIMUSIKAL-
REPEN!**

Vi dansade två
och två med en lite
gammaldags sång

På en dramaövning skulle
någon välja en färg, någon annan
skulle välja ett djur, aktivitet,
plats. Så blev det "blå sängångare
spelar på hotell" och så sjöng vi
ihop det i kanon

EN LIVSVIKTIG DANS

Kommunikation är en viktig egenskap inte bara för människor. Idag vet vi att de flesta djurarter och även växter och träd kommunicerar för att informera om faror och var man kan hitta föda.

Även det lilla honungsbiet som vår Bi-musikal i huvudsak handlar om har ett mycket speciellt sätt att kommunicera med andra bin i kupan. Informationen som måste fram är ju var finns det nektar och pollen att samla in och hur långt bort.

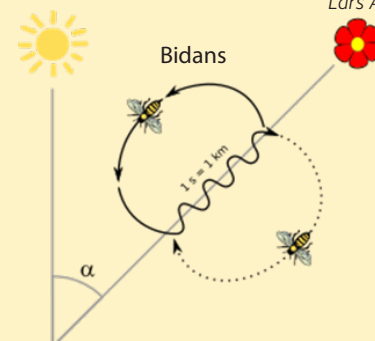
Mannen som löste gåtan var Karl von Frisch som genom mångåriga studier av bin kartlade deras kommunikation och erhöll ett delat Nobelpris i medicin för sina upptäckter 1973.

När ett bi kommer hem till kupan och har hittat nektar börjar en speciell dans i kupan eller på flustret. Ligger näringskällan nära kupan – 50 till 100 meter bort – dansar biet i en snäv cirkel och andra bin kommer nära och börjar också dansa i en snäv cirkel samtidigt som de får uppleva doft- och smakprov och snart dansar en stor mängd bin i små snäva cirklar innan de ger sig i väg på uppdrag.

Ligger näringskällan längre bort dansar biet i stället i en åtta, med en mittlinje som visar riktningen till källan. Vinkeln mellan lodlinje och mittlinjen anger vinkeln från solen till källan. På mittlinjen skakar biet på bakkroppen för att markera hur långt bort källan ligger. Ju hastigare skakning desto kortare avstånd. Även längden på dansen markerar mängden av nektar och pollen, ju längre dans desto större är källan.

I vår musikal kommer våra bin i form av församlingens barn att genom dans förmedla det fantasitiska kommunikationsspråk som våra honungsbin behärskar och som gör att vår natur överlever genom livsviktig pollination och att vi kan få underbar honung.

Lars Abrahamsson

Att göra skillnad

Nadim Ghazale, polis i Borås med rötter i Libanon, var en av de mest lyssnade sommarpratarna förra året. Hans berättelse handlar om alla de människor som sträckt ut en hand, människor som gjort skillnad.

Så här inleder han sitt radioprogram:

Det ligger en bebis på sin mammas bröst i ett av rummen på Uddevalla lasarett. Hon är bara minuter gammal och hon vet ingenting om bomberna. Hon var inte med där i skyddsrummet i källaren, hon lärde sig aldrig höra skillnaden på stridsplan som flyger långt borta vid bergen och stridsplan som faktiskt närmar sig Zahle, byn i Bekaadalen i Libanon där vi bodde.

Flickan har ingenting med kriget att göra. Hon är svensk. Made in Sweden. Hon är min syster och hon är beviset på att våra rötter nu letat sig ner i svensk jord.

En patchbaby, ett plåster på vår sargade familj. Den där lilla flickan är vår framtid. Samma dag hon föds kommer brevet till oss. Vi får det översatt, för ingen av oss förstår riktigt vad det står. Men snart fattar vi vad det betyder.

Vi får inte stanna här. Vi var fyra som kom hit och nu är vi fem som ska återvända.

Så hade den svenska berättelsen kunnat sluta. Med att familjen utvisades. Om det inte varit för Eivor Strååt och Eva-Lena Åkesson i Ljungskile, två damer med engagemang i Ljungskile församling, Amnesty, Rädda Barnen och Röda Korset.

När brevet om utvisning kom hade vi bott på flyktingförläggningen Ljungskile i ett år. Jag är åtta år gammal och har två mål. Att lära mig prata svenska och att undvika att åka på spö. Det visar sig vara svårare än jag tänkt, för våldet är överallt. Överallt dessa arga, fulla, traumatiserade män som gapar och slåss. Knivar, vapen, knytnävar. Hemma i Libanon var det grönladda soldater jag var rädd för. Men här verkar det vara alla mot alla. Det är kristna araber mot muslimska araber, libaneser mot syrier, muslimer mot judar, bosnier mot kroater. Ändå är det religionen som räddar mig. Min mamma är kristen och söker sig till kyrkan i Sverige.

Nadim Ghazale berättar om människorna som sträckt ut sina händer för att hjälpa.

Eva-Lena fick tjänstledigt på halvtid från Åh Stiftsgård och kavlade upp ärmarna.

När min syster föds och brevet med utvisningsbeslutet kommer försvinner marken under våra fötter, berättar Nadim vidare. Då är det Eivor och Eva-Lena som kommer till vår undsättning. De kommer till sjukhuset, fattar mammas hand och så säger de två saker som förändrar allt. Det här går att överklaga och vi kommer att hjälpa er med det.

Överklaga, vi fattar inte ens ordet. Kan man säga emot staten? Be Sverige tänka om? Fullkomligt obegripligt. I Libanon fick man muta eller lura sig ur en sådan situation. Och här har vi ju varken röst eller pengar.

Men det visar sig att vi har exakt det vi behöver, vi har någon som hjälper oss.

Eva-Lena och Eivor läser in sig på Nadims familjs ärende, men också på många andras. De ringer samtal, kopplar in advokater, skapar ordning och reda.

–Så många brev vi skrev, minns Eva-Lena. Och det blev många resor till Stockholm för att uppvakta beslutsfattare och andra. Vi gick med i olika nätverk för flyktingar där vi fick hjälp av andra med kunskaper och kontakter.

Eivor och Eva-Lena och alla andra i Ljungskile som var engagerade i flyktingarbetet lyckas få igenom att Nadims familj får stanna. Alla är naturligtvis glada, speciellt Nadims familj.

–Vi får stanna. Det var ett mirakel som sker, mitt framför mina ögon!

Men Nadim berättar i sitt sommarprat att det inte bara var uppehållstillståndet som Eivor och Eva-Lena gav honom.

Tänk att två damer i femtioårsåldern öppnar sitt hem och sina hjärtan för oss. De blir mina första svenska kompisar, en lite udda vänskap kanske, men jag hade inte kunnat önska mig bättre förebilder. De gav mig tillträde till detta vackra, varma land Sverige.

Jag och min lillebror springer barfota i mjukt gräs i trädgården bakom deras villa medan de dukar upp fika i köket. Det finns alltid nybakta bullar och småkakor. Mazariner och mandelkubbar som smälter i munnen.

Vi är femhundra mil från kriget i Libanon och några kilometer från flyktingförläggningen men det känns som vi hamnat i himlen.

–Det var så självklart för oss att hjälpa till, minns Eva-Lena. Vi skrev i församlingsbladet och citerade 3:e Moseboken: "Främligen som bor ibland er ska räknas som infödd hos er. Du ska älska honom som dig själv. Ni har ju själva varit främlingar i Egyptens land. Jag är Herren er Gud".

–Sen var vi ju många som hjälptes åt, Ljungskile är en ideell bygd! Och på den tiden var det självklart för de flesta att flyktingarna borde få stanna!

Men allt var inte bara pappersarbete och blanketter. De besökte gudstjäns-

Nadim syns ibland i media, bland annat som expert i SVT:s Veckans brott.

ter i Grinneröd och Ljung i Ljungskile, på Åh och Pingstkyrkan i Uddevalla, följde med missionsbåten Elida, ordnade klädmarknader och kaffekalas. Eva-Lena lärde sig till och med lite arabiska.

–Det var fint när flyktigarna alltid kunde bidra med någon text på arabiska under gudstjänsterna. Och att de aldrig tog avstånd från de olika riktningarna inom kyrkan de kom i kontakt med.

Nadims berättelse handlar om alla de människor som sträckt ut en hand. Som såg en möjlighet att hjälpa till och gjorde det. Att göra skillnad. En berättelse om alla de tusen och åter tusen exemplen på godhet, som inte syns i tidningarnas spalter.

En viktig uppgift, menar Nadim, som också är oroad för utvecklingen i Sverige nu, när det kommit så många invandrare hit som inte hamnat rätt. *Jag vill att vi ska visa alla dessa invandrare det Sverige som visades för mig. Går det idag?*

Drygt tre miljoner människor har lyssnat någon gång på sommarpratarna. Miljontals människor har alltså hört hans uppmaning: *Du som lyssnar på det här, vad kan du göra? Kanske kan du hjälpa nån med läxan? Har du plats i din sygrupp? Kanske du kan övningsköra med nån som inte känner en enda vuxen med svenskt körkort? Kanske bara skjutsa en unge till fotbollen? Kan du lära nån simma? Finns det rum för en praktikant i din firma?*

Det minsta du kan göra är att le mot någon på stan som inte ser ut som du. Och är du en av dem som känner igen dig nu när du hört mig berätta, och har någon som krattade vägen framför dig. Plocka upp telefonen då. Skicka ett sms. Bara gör det. Säg tack. Bara gör det.

Utdrag ur tidningen Korsväg nr 4/21
Text: Agneta Riddar
Foto: Torgny Lindén och pressbilder

FASTAN börjar med fastlagssöndagen. De tre första dagarna är enligt traditionen festdagar innan fastan börjar. Förr var det ett sätt att äta upp sig innan den 40 dagar långa fastan.

På **PALMSÖNDAGEN** rider Jesus in i Jerusalem på en åsna för att fira den judiska påsken tillsammans med sina lärjungar.

Han tas emot som en kung av folket. De jublar, viftar med palmblad av glädje och sjunger Hosianna.

Palmsöndagen är en glädjens dag. Samtidigt vet Jesus vilket lidande som ligger framför honom.

STILLA VECKAN eller passionsveckan, inleds med palmsöndagen. Onsdagen i stilla veckan kallas dymmelonsdag, eftersom man då lindade in metallkläppen i kyrkklockan med tyg och halm. Vi närmar oss nu påsken.

PÅSKEN BERÄTTAR

På **SKÄRTORSDAGEN** firar Jesus en sista måltid tillsammans med sina lärjungar, vilket är den allra första nattvarden.

Senare på natten, när Jesus och hans nära vänner har samlats i Getsemane trädgård, grips Jesus av de romerska soldaterna. Det är en av lärjungarna, Judas, som förråder honom. Han får 30 silvermynt för att avslöja Jesus. Judas visar soldaterna vem Jesus är genom att ge honom en kyss.

Det har nu blivit **LÅNGFREDAGEN** och Jesus förs fängslad till Pilatus för att förhöras. Han pryglas och får gå den långa korsvandringen till Golgata, där han spikas upp på korset mellan två förbrytare.

Senare på kvällen ger han upp andan.

Några av hans vänner tar ner honom från korset och lägger honom i en grav som är uthuggen i berget.

På **PÅSKDAGENS** morgon går några av kvinnorna till Jesu grav, men de ser att stenen för gravens öppning är bortvält och graven är tom.

Jesus är inte där – han har uppstått från de döda.

På påskdagen har Jesus vunnit över döden genom att uppstå till liv. I och med det är ondskan och döden besegrade.

Att Jesus vinner över döden är centrum i kristen tro.

ANNANDAG PÅSK

EMMAUSVANDRINGEN. Två lärjungar är på väg bort från Jerusalem. De går och samtalar på vägen om det sorgliga som har hänt de senaste dagarna. Plötsligt slår någon följe med dem. Det är Jesus, men de känner först inte igen honom.

Lärjungarnas reaktioner på att Jesus lever är olika. Några tvivlar på att det verkligen är Jesus, någon vill se bevis. Men oavsett deras reaktioner stannar Jesus hos dem och delar deras tillvaro.

Norges nationalgåva till Sverige - en plats för att inte glömma

Micael Bindefelds Stiftelse syftar till att stödja dem som vill kommunicera, informera, bilda eller på annat sätt förmedla kunskap om Förintelsen till en bred svensk publik.

I år 2022 tilldelas stipendiet till minne av Förintelsen till Anna Florén, programchef på Voksenåsen, för hennes arbete med utbildning och hågkomstresor till Förintelsens minnesplatser i Norge.

En vacker fredag åker jag upp till Oslo och Voksenåsen för att intervju Anna Florén som kommer från Ljungskile och har sina föräldrar kvar här. Voksenåsen är Norges nationalgåva till Sverige, efter andra världskriget. Den ligger ovanför Holmenkollen i Oslo med en fantastisk utsikt över Oslo och Oslofjorden. Det är strålande väder och några decimeter snö. Nedanför i Holmenkollområdet går en av världscupstävlingarna i längdskidor. Bussen med de ryska tävlingsdeltagarna har just blivit sprejad med de ukrainska färgerna. Det är krig i Europa.

Stipendiet bidrar till att uppmärksamma Förintelsens autentiska minnesplatser i vårt grannland och möjliggör för svenska skolungdomar och konfirmander att lära sig om konsekvenserna av antisemitism.

För ca 80 år sedan, 26 nov 1942, deporterades en tredjedel av de norska judarna, 529 män, kvinnor och barn, med fartyget Donau från Oslo till Stettin i Polen för transport till Auschwitz. Den 25 februari avreste fartyget Gotenland från Oslo med 158 judar ombord. Judarna på de båda fartygen mördades nästan omedelbart efter ankomsten till Auschwitz. Huvuddelen av de norska judarna bodde i Oslo och Trondheim där det också fanns synagogor. Den judiska befolkningen i Norge var före kriget ganska ung, många hade flytt från dåvarande Sovjetunionen. Mer än 1 200 judar lyckades fly från Norge till Sverige.

Anna Florén har under ett decennium byggt upp verksamheten på Voksenåsen för att erbjuda ungdomar kreativa mötesplatser med utgångspunkt från historien. Anledningen

Micael Bindefelds Stiftelse till minne av Förintelsen delade i år ut den största summan hittills – 650 000 kr till Voksenåsen och Anna Florén.

är att kunna reflektera över historien, över demokrati, antisemitism och personligt ansvar. Merparten av stipendiesumman på 650 000 svenska kronor går till en fond där skolklasser kan söka bidrag för att kunna göra en hågkomstresa till Oslo i Voksenåsens regi.

Hösten 2018 inledde Anna Florén tillsammans med Forum för levande historia ett projekt för att visa upp de minnesplatser som finns runt om i Oslo efter andra världskriget, Ekeberg, Victoria Terrasse, Trandumsbogen, Grini, "Snubbelstenar" m fl.

"Mitt stora intresse för historia och speciellt då broderfolkens historia, den långa gränsen mellan våra två länder, gör att det kan vara lättare att se Sveriges roll i Förintelsen om man får se spåren efter den i grannlandet Norge", säger Anna Florén när jag intervjuar henne i Oslo.

"Historielöshet är alltid en risk, bland annat för intolerans, och jag försöker motverka intolerans med kunskap. Den svenska ambassaden i Oslo och den norska i Stockholm har varit mycket hjälpsamma, likaså Svenska Kyrkan i Oslo. Bokmässan i Göteborg och 'Se människan' har varit ett forum för kunskapsspridning."

"Minnet av Andra världskriget lever kvar i Norge på ett helt annat sätt än vad det gör i Sverige", säger Anna, "och det gäller för oss svenskar att plocka historien närmare oss. Här i Norge upplevs det positivt att man lyfter enskilda människors öden. Det bor ca 1 500 judar i Norge idag och antisemitismen är mindre här än i Sverige."

Hur var antisemitismen i Norge före kriget, frågar jag Anna.

"Det är klart att den fanns, en viss antisemitism var ju nästan legio tidigare, men den var säkerligen något mindre än i Sverige".

Hur skall vi idag kunna förhindra att historien upprepas, frågar jag.

"Att låta konfirmander och andra unga människor komma hit och se att det var helt vanliga barn som plockades ur skolorna av nazisterna och fördes ner till fartyget Donau för transport till Auschwitz. Att våga säga ifrån att så säger man inte, så gör man inte."

Lära sig reflektera över historien och vara vaksam på förändringar som kan leda till något negativt. Jag kan inte göra allt, men något. Vi måste plocka historien närmare oss. Jag kan säga ifrån när det inte är okej och berätta hur även en rättsstat kan skena iväg. Kan via min historiska kunskap göra att människor börjar reflektera."

JUDISK HISTORIA I SVERIGE

Enligt litteraturen hade Gustav Vasa en läkare med judiskt namn. Sveriges första synagoga invigdes i Marstrand 1782. Karl XIV Johan kungjorde 30 juni 1838 att judarna fick bosätta sig och upprätta synagoga i vilken stad som helst i landet. 1951 fick Sverige en religionsfrihetslag. Idag finns det ca 15 000–20 000 judar. Ca 3 000 judar invandrade från Polen åren 1968–1970. De mosaiska församlingarna i landet har ca 6 000 medlemmar.

*För mer information:
www.hagkomstresor.com*

Text och foto:
Lars-Magnus Olovson

GUDSTJÄNSTER I APRIL

3/4 FEMTE SÖNDAGEN I FASTAN

TEMA: FÖRSONAREN

Ljung	11.00	Mässa, Magnus Nordström, kyrkkaffe
Resteröd	16.00	Meditativ mässa, Karin Coxner

ONS 6/4

Forshälla	17.00	HIMMEL & PANNKAKA, Magnus Nordström, Samuel Johansson
-----------	-------	---

10/4 PALMSÖNDAGEN

TEMA: VÄGEN TILL KORSET

Ljung	11.00	Mässa, Magnus Nordström, kyrkkaffe (se även rutan här nedan).
-------	-------	---

TIS 12/4

Forshälla	12.00	Tisdagsgudstjänst, Magnus Nordström, sopplunch
-----------	-------	--

14/4 SKÄRTORSDAGEN

TEMA: DET NYA FÖRBUNDET

Ljungs kyrkogård, påskvandring, <i>se sista sidan</i>		
Ljung	19.30	Skärtorsdagsmässa, Magnus Nordström

15/4 LÅNGFREDAGEN

TEMA: KORSET

Resteröd	11.00	Långfredagsgudstjänst, Magnus Nordström
Grinneröd	15.00	Vid korset, Magnus Nordström

17/4 PÅSKDAGEN

TEMA: KRISTUS ÄR UPPSTÅNDEN

Ljung	11.00	Påskdagsmässa, Karin Coxner, CANTASTORIA och Samuel Johansson, välkomnande av ny präst, därefter PÅSKFEST i Hemgården, Ljungs-kile
-------	-------	--

18/4 ANNANDAG PÅSK

TEMA: MÖTE MED DEN UPPSTÅNDNE

Forshälla	11.00	Mässa, Karin Coxner
-----------	-------	---------------------

TIS 19/4

Resteröd	12.00	Middagsmässa Magnus Nordström, våffelcafé i församlingshemmet
----------	-------	---

24/4 ANDRA SÖNDAGEN I PÅSKTIDEN

TEMA: PÅSKENS VITTEN

Grinneröd	10.00	Högmässa, Lennart Johnsson, kyrkkaffe
Ljung	11.00	Mässa, Magnus Nordström, konfirmander

TIS 26/4

Forshälla	12.00	Tisdagsgudstjänst, Magnus Nordström, sopplunch
-----------	-------	--

LÖR 30/4

Ljungs g:a k:a	19.00	Vårandakt, körsång
Forshälla	20.00	SJUNG IN VÅREN, Karin Coxner, PROJEKTKÖREN under ledning av Samuel Johansson

1/5 TREDJE SÖNDAGEN I PÅSKTIDEN

TEMA: DEN GODE HERDEN

Ljung	11.00	Mässa, Karin Coxner
Grinneröd	15.00	Grinnerödsdialogen, Stefan Edman och Erland Svenungsson
Resteröd	16.00	Resteröds-mässan, Karin Coxner

SKÖNHET OCH TRÖST I SKAPELSEN

– 30 min naturupplevelser runt kyrkan, före mässan.

Sön 10 april 10.15 vid Ljungs kyrka

Ciceron: Stefan Edman

Mässan börjar 11.00

NÖDROP FÖR UKRAINA

SWISHA 900 1223 - SKRIV AKUT I MEDDELANDEFÄLTET

Invasionen av Ukraina är ett faktum. Våra lokala partners finns på plats och stöttar befolkningen. Humanitära insatser pågår.

Medlemmar i ACT-alliansen, som Act Svenska kyrkan är en del av, kan agera snabbt vid katastrofer och genomför nu humanitära insatser i Ukraina.

De viktigaste behoven i nuläget är mat, vatten och hygienartiklar. Filtar och madrasser behövs också för tillfälliga sovplatser. I grannländerna tar ACT-alliansens emot människor på flykt.

HÄNDER I APRIL

Vi firar påskens glada budskap
&
vårens antågande

PÅSKDAGEN söndag 17 april 11.00 i Ljungs kyrka

Därefter intar vi en härlig PÅSKLUNCH tillsammans
i
Hemgården, Ljungskile

Anmäl Dig gärna till expeditionen 0522-999 70

Varmt välkomna!
Karin Coxner, kyrkoherde

”GRINNERÖSDIALOGEN”

LYSSNA TILL HIMMELENS FÅGLAR!

Författarna Erland Svenungsson och Stefan Edman
samtalar utifrån sina nyutkomna böcker om
naturen som källa till förundran, hopp och förtröstan.
Musik.

Sön 1 maj 15.00 i Grinneröds kyrka

KYRKOGRÅRDEN

– en vandring genom Ljungskiles historia.

Samling vid Ljungs gamla kyrka. Ciceron: Stefan Edman.

Mån 2 maj 18.00-20.00.

Ett samarrangemang mellan Ljungskile församling,
Hembygdsföreningen och Studieförbundet Vuxenskolan.

HÄNDER I APRIL

TE-DANS

Rörelse, glädje, gemenskap!

Blandad dans och några instruerade internationella danser. Och naturligtvis te, fika och goda marmelader.

Lars Abrahamsson, dansledare,
Inger Nilsson, diakoniansvarig.

Alla åldrar välkomna! Info: Exp 0522- 999 70

Lör 2 april 15.00-17.00 i Hemgården, Ljungkile

SOPPLUNCHER

Tor 7 och 21 april
i Hemgården, Ljungkile

Tis 12 april 12.00 i
Forshälla kyrka. Vi startar
med en kort gudstjänst.

21 april är sista sopplunchen för terminen! Välkommen tillbaka nästa termin. Ta gärna med dig några vänner!

MIDDAGSMÄSSA & VÅFFEL-CAFÉ

Tis 19 april 12.00 i Resteröds kyrka
och församlingshem

*Varmt tack till alla er som har kokat soppa,
gräddat våfflor och hjälpt till i det arbetet!*

HIMMEL & PANNAKKA

Gemenskap, gudstjänst, mat och musik för barn och vuxna!

Vi kommer att sjunga tillsammans, lyssna på en bibelberättelse och bjuda alla på mat. Bjud gärna med far- och morföräldrar för att få en stund tillsammans.

Vi som håller i denna eftermiddag är Magnus som är präst, Samuel som är musiker, Anna Ahnstedt Mitle som jobbar som församlingspedagog samt AnnaLena Lundström som representerar kyrkogruppen i Forshälla kyrka.

Ons 6 april 17.00 i Forshälla kyrka

SJUNG IN VÅREN VALBORGSMÄSSOAFON

Lör 30 april 20.00 Vårsånger och
vårandakt vid Forshälla kyrka med
projektkören.

Har du en smart phone? Scanna
qr-koden här bredvid så kommer
du direkt till vår hemsida!

PÅSKVANDRING PÅ SKÄRTORSDAGEN

14 april i och runt Ljungs kyrka

Vi får vara med om en vandring genom påskdagarna med uppehåll vid olika stationer på kyrkogården runt Ljungs kyrka. Du är välkommen när som helst mellan **18.00 och 21.00**.

19.30 firas en skärtorsdagsmessa inne i kyrkan.

De olika stationerna kommer att finnas kvar ända fram till annandagens eftermiddag, så det går bra att gå vandringen när som helst under de dagarna.

